

PROGRAMTANTERV

a
16. KREATÍV
ágazathoz tartozó
5 0213 16 09
Grafikus
SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Kreatív
- 1.2 A szakma megnevezése: Grafikus
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0213 16 09
- 1.4 A szakma szakmairányai: —
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Vizuális ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszama	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszama
Évfolyam összes óraszama		252	324	414	414	698	2102	1098	978	2076
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0	18	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés		5				5	5		5
	Munkajogi alapismeretek		5				5	5		5
	Munkaviszony létesítése		5				5	5		5
	Munkanélküliség		3				3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Vizuális alapok	Tervezés és kivitelezés	108	126	0	0	0	234	234	0	234
	Tervezési alapismeretek	27	27				54	54		54
	A digitális fényképezés gyakorlata	9	18				27	27		27
	Grafikai és dekorációs alapok	18	18				36	36		36
	A mozgókép- és animációkészítés alapjai	9	18				27	27		27
	A nyomdai előkészítés alapjai	9	9				18	18		18
	Nyomtatási alapismeretek	18	18				36	36		36
	A nyomtatványfeldolgozás alapjai	18	18				36	36		36
	A vizuális tervezés szoftverei	108	108	0	0	0	216	216	0	216
Vektorgrafikus programok	36	36				72	72		72	

	Pixelgrafikus programok	36	36				72	72		72
	Kiadványszerkesztő program	36	36				72	72		72
	A vizuális tervezés alapismeretei	36	72	0	0	0	108	108	0	108
	Szintan	9	9				18	18		18
	Tipográfiai alapismeretek	9	9				18	18		18
	A digitális fényképezés alapjai	9	18				27	27		27
	Feldolgozási alapismeretek	9	18				27	27		27
	A média műfajai		18				18	18		18
	Tanulási terület összórászáma	252	306	0	0	0	558	558	0	558
Grafikai tervezés és kivitelezés	Grafikai ábrázolás és technikai gyakorlat	0	0	126	54	62	242	180	62	242
	Manuális technikai gyakorlat			63	27	31	121	90	31	121
	Digitális illusztráció			63	27		90	90		90
	Betűrajz					31	31		31	31
	Grafikai tervezési és kivitelezési gyakorlat	0	0	72	108	279	459	90	357	447
	Grafikai tervezés és kivitelezés			72	108	248	428	90	326	416
	Prezentációs és dokumentációs ismeretek					31	31		31	31
	Grafika szaktörténet és kortárs környezet	0	0	0	36	93	129	36	93	129
	Grafika szaktörténet				36	62	98	36	62	98
	Kortárs szakmai környezet					31	31		31	31
Tanulási terület összórászáma	0	0	198	198	434	830	306	512	818	

Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	0	0	72	72	62	206	72	124	196
	Művészettörténeti korszakok			72	72	31	175	72	93	165
	Műelemzés					31	31		31	31
	Rajz	0	0	144	144	140	428	144	280	424
	Ábrázoló geometria			36			36	36		36
	Klasszikus rajz			108	144		252	108	140	248
	Kreatív rajz					140	140		140	140
	Tanulási terület összórászáma	0	0	216	216	202	634	216	404	620
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	50	55			80			

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma: 18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezetének munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresőzés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerte alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresőzés módjait.	Ismeri a formális és informális álláskezesítési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskezesítési portálok információkat keres, rendszerez.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresőkhöz használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresőket segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresőket segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukciónak). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyezhető illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskeresőkhöz használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskereső folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskereső folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális nyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjú, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakrabban idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincsét idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartalmi és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 Vizuális alapok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

558/558 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A diákok a tanulási terület tartalmának elsajátítása során megismerkednek a vizuális kommunikáció alapelemeinek (tér, forma, szín, betű, szöveg, kép) és kifejezőeszközeinek (kompozíció, arány, kontraszt) használatával. Álló- vagy mozgóképet terveznek, s az illusztrációkat szabad kézzel vagy digitális eszközökkel készítik. Alapvető színelméleti és tipográfiai szabályokat ismernek meg, amelyeket tervező- és kivitelezőmunkájuk során alkalmazni tudnak. Alapszinten használják a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat, valamint a kiadványszerkesztésre alkalmas programot. Megtanulnak megfelelő programok segítségével különböző típusú vizuális alapelemeket előállítani, integrálni és megjeleníteni. Megismerkednek a digitális nyomtatásra alkalmas berendezések használatával, megismerik a nyomtatási és könyvkötészeti technológiákat, és a gyakorlatban is elvégzik egyszerűbb kiadványok kötetési kivitelezését. A szakmai alapképzés során a diákok a művészettörténeti és nyomdai ismeretek mellett megismerik a digitális média területeinek műfaji és technikai sajátosságait, adottságait. Anyanyelvükön elsajátítják az ágazati szakmai terminológiát, és a megszerzett szókincs birtokában kommunikálnak. Megtanulják az ágazati tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokat, és képesek az előírások betartására.

3.3.1 Tervezés és kivitelezés tantárgy

234/234 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy keretében a tanulók alapszintű elméleti és gyakorlati ismereteket sajátítanak el, továbbá megismerkednek az ágazathoz tartozó szakmai feladatokkal, a szakmára jellemző környezettel, munkafolyamatokkal, eszközökkel és az alkalmazott technikákkal.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A hatályos nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettségi és szakképzettségi követelmények szerint vagy felsőfokú szakképzettség és művészettörténetész/rajztanár/vizuáliskultúra-tanár/médiaismeretek-tanár/képzőművész/iparművész/nyomdaipari mérnök/könnyűipari mérnök

3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika, fizika, kémia, művészettörténet, rajz, média

3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkájában alkalmazza művészettörténeti ismereteit.	Ismeri az őskor és az ókor legfontosabb művészeti emlékeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitott ismeretei bővítésére. Törekszik a precíz munkavégzésre, a szabályok betartására. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Interneten információt gyűjt, azt digitálisan tárolja, képfeldolgozó programban kezeli.
Igényes képeket tervez, alkot.	A kompozíció és a képi összefüggések viszonyának ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Képfeldolgozó és grafikus szoftvert alapszinten használ.
Különböző eszközökkel illusztrációt készít.	Ismeri az egyes eszközök használatát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Stilizálja a formát.	A forma legfontosabb karakterjegyeinek megjelenítési módja	Instrukció alapján részben önállóan		
Alapszintű animációt készít.	Ismeri a fázisokat és azok megjelenítésének technikáit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Digitális fényképeket készít.	Fényképek megkomponálása, a fényképezőgép használatának ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális fényképezőgép kezelése
Kiadványt szerkeszt.	Ismeri a nyomtatott és elektronikus média műfaji sajátosságait, a tervezésükhöz kapcsolódó elvárásokat. Ismeri a montírozás követelményeit, a kivétel szabályait. Ismeri a flexo- és az ofszet-nyomóforma készítésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Kiadványszerkesztő szoftverek alapszintű alkalmazása
Kiválasztja a célnak megfelelő anyagokat.	Ismeri a termékek elkészítéséhez szükséges alapanyagokat, segédanyagokat, és azok használatát.	Instrukció alapján részben önállóan		
Nyomatási technológiát használ.	Digitális nyomdagépet kezel, alapszinten ismeri az ofszet- és a flexo-nyomatás technológiáját.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális nyomógépet kezel.

Könyvkötészeti munkát végez.	Alapszinten ismeri az egyes kötetési technológiákban rejlő lehetőségeket,	Instrukció alapján részben önállóan		
------------------------------	---	-------------------------------------	--	--

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Tervezési alapismeretek

Önálló képi gondolkodásra nevelés

A rajzkészség fejlesztése

Látvány után készült tanulmányrajzok készítése

Síkkompozíciós gyakorlatok

Színkompozíciós gyakorlatok

Térkompozíciós gyakorlatok

Művészettörténeti alapok: őskor, Mezopotámia, Egyiptom, az ókori görög művészet, az ókori Róma művészete

3.3.1.6.2 A digitális fényképezés gyakorlata

Fényképezés digitális fényképezőgéppel

Beállítási lehetőségek: üzemmódok, érzékenység, WB

A fénymérés gyakorlata

A képfájl mentése, tömörítése

3.3.1.6.3 Grafikai és dekorációs alapok

Különböző ábrázolási lehetőségek, stílusok, képi nyelvek, ezek alkalmazási területei

Tapasztalatok a képi történetmesélés, karaktertervezés terén

Stilizálás, feldolgozás, átírás, elvonatkoztatás

Illusztratív, dekoratív feladatok; az absztrakt gondolkodás fejlesztése

Különböző eszközök, anyagok, technikák alapszintű megismerése

A motorikus készségek és a pontos munka igényének fejlesztése

Betűk, feliratok, plasztikus papírkonstrukciók készítése manuális eszközökkel

3.3.1.6.4 A mozgókép- és animációkészítés alapjai

Optikai játékok készítése (taumatrop, pörgetős füzet)

A jellemzőbb filmműfajok ismerete (játékfilm, dokumentumfilm, rövidfilm, animációs film)

Az alapvető formanyelvi kifejezőeszközök megismerése, fontosabb montázstípusok (intellektuális, metrikus, párhuzamos) megismerése, plánok

A gyártási folyamat megismerése (forgatókönyv, storyboard, forgatás vagy animáció elkészítése, vágás, renderelés)

Videós gyakorlatok (alapszintű kamerahasználat, plánozási és világítási gyakorlatok)

Animációs gyakorlatok (timelapse, pixilláció, tárgyanimáció, papírkivágásos animáció, rajzanimáció)

Videóvágás (az elkészített gyakorlati feladatok összeállítása videófájlba, alapszintű szoftverhasználattal)

Renderelés (szabványos, optimalizált videófájl exportálása)

3.3.1.6.5 A nyomdai előkészítés alapjai

Egyszerű akcidenciák (névjegy, meghívó) tervezése

Felbontás beállítása

Kifutó használata

Digitális montírozás

Pdf-készítés

Címke tervezése: vonalkód és QR-kód generálása, riccelés tervezése

Táblázatszedés

Egyszerű tekercses nyomtatványok (csomagolóanyag) tervezése, végtelenítés

Könyv: szedéstükrök, tipográfiai terv, tördelés, kilövés

Egyszerű ajándéktasak, doboz tervezése, stancolás, bígelés és ragasztás tervezése

Grafika illesztése, túltöltések tervezése

Az ofset- és a flexoforma-készítés technológiájának megismerése

3.3.1.6.6 Nyomtatási alapismeretek

Az íves fekete-fehér és színes digitális nyomdagép használata

A tekercses színes digitális inkjet (azaz tintasugaras) nyomdagép használata

Az íves színes ofsetnyomtatás technológiájának megismerése, festékkeverés

A tekercses színes flexonyomtatás megismerése

A formalakkozás, riccelés technológiájának megismerése

3.3.1.6.7 A nyomtatványfeldolgozás alapjai

Speciális nyomathordozók (öntapadós fóliák, duplex karton, ponyva és ezek méreteinek) ismerete

A kötészeti anyagok (cérna, lemez, vászon) tulajdonságai (méret, szálirány)

A papírkezelés, ívszámlálás, kézi és gépi vágás, bígelés, ívhajtás, ragasztás technológiája

A spirálozás technológiája

A füzetkészítés technológiája (összehordás, ívhajtás, irkafűzés, vágás)

Tekercses nyomtatványok kiszérése

Stancolás, bígelés, kitörés, egyponthozás, késztermék-csomagolás (pozicionált címeragasztás, összeállítás, csomagolás)

In-line kötészeti lehetőségek megismerése

Cérnafűzött könyv készítése kézzel

3.3.2 A vizuális tervezés szoftverei tantárgy

216/216 óra

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy keretében, egyszerű feladatok megoldása során, a diákok megismernek három alapvető – a vizuális tervezéshez használt – szoftveres környezetet, és a gyakorlatban is kipróbálják azokat. Ez a tantárgy fontos alapozást nyújt az ágazat 11. évfolyamon kezdődő szakmai képzései számára.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú szakképzéssel rendelkező képző- vagy iparművész, képző- vagy iparművész tanár, rajztanár, legalább szakirányú középfokú végzettséggel és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakember

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika, rajz, médiaismeret

3.3.2.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfelelő szoftve- reket használva egyszerű ábrát ké- szít.	Vektorgrafikus szoftverek alapszin- tű ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	Fogékony a munka- végzéshez szüksé- ges szakmai ismere- tek megszerzésére. Elmélyült, precíz munkavégzésre törekszik.	Vektorgrafikus szoftverek alapszin- tű használata
Digitális fényképe- ket dolgoz fel.	Pixelgrafikus szoft- verek alapszintű ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Pixelgrafikus szoft- verek alapszintű használata
Megfelelő szoftve- rek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapeleme- ket (kép, betű, szín, forma).	Vektorgrafikus, pixelgrafikus és kiadványszerkesztő szoftverek alapszin- tű ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Vektor- és pixelgra- fikus, kiadvány- szerkesztő szoftve- rek alapszintű isme- rete, használata

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Vektorgrafikus programok

A dokumentum beállításai
 Vonalzók, segédvonalak
 Eszközök, eszköztárak
 Bezier-görbék létrehozása és szerkesztése
 Kijelölések
 Műveletek objektumokkal
 Szövegkezelés
 Keret- és háttérszínek
 Rétegek használata

3.3.2.6.2 Pixelgrafikus programok

A dokumentum beállítása, méret és felbontás meghatározása
 Leggyakrabban használt színmódok
 Eszközök, eszköztárak
 Kijelölések
 Bezier-görbék
 Rétegek, maszkok
 Színek, színátmenetek
 Színező-, festő-, rajzolóeszközök
 A képjavítás eszközei, lehetőségei
 Filterek, effektusok
 Szövegkezelés
 Képkonverziók
 Célszerű formátumok

3.3.2.6.3 Kiadványszerkesztő program

A dokumentum beállítása

Margók, vonalzó, segédvonalak, dokumentumrácok

Eszközök, eszköztárak

A szövegbevitel lehetőségei, szöveg importálása

Betűtípusok, betűméretek és sortávolságok beállítása

Szövegrészi tagolások, címek, címrendszerek esztétikus kialakítása

Oldalalkotó, tipográfiai és hatáskeltő elemek használata

A szövegszedés szabályai (írásjelek szedése, kötő- és gondolatjelek használata, idézőjel, elválasztási szabályok)

Szövegstílusok

Pixeles és vektoros képkezelés, vágógörbék

Rétegek

Mesteroldal megismerése

Tördelési feladatok megoldása tipográfiai leírás alapján

3.3.3 A vizuális tervezés alapismeretei tantárgy

108/108 óra

3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a diákok egyszerű feladatokat oldanak meg, amelyek révén megismerkednek a szintan, a tipográfia, a digitális fényképezés, a feldolgozási ismeretek és a média műfajainak alapjaival. A tantárgy fontos alapot nyújt az ágazat 11. évfolyamon kezdődő szakmai képzései számára.

3.3.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A hatályos nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettségi és szakképzettségi követelmények szerint vagy felsőfokú szakképzettség és művészettörténet/színrepedtanár/vizuáliskultúra-tanár/médiaismeretek-tanár/képzőművész/iparművész/nyomdaipari mérnök/könnyűipari mérnök

3.3.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, biológia, informatika, médiaismeret

3.3.3.4 A képzés órakeretének 0%-át kell gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) lebonyolítani.

3.3.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felhasználja alapszintű szintani ismereteit a tervezés, kivitelezés és nyomdai előkészítés során.	Szintani ismeretek, színrendszerek, fizikai színminták ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitott az új ismeretek befogadására, azok kreatív módon való felhasználására. Törekszik arra,	

Alapszinten tervez feliratot, tipográfiai feladatokat lát el.	Tipográfiai alapismeretek A szövegszedési szabályok ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	hogyan rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.	Vektorgrafikus és kiadványszerkesztő szoftver alapszintű használata
Szín- és tónushelyes digitális fényképet készít, és nyomdai kivitelezéshez alapszinten előkészíti azt.	A digitális fényképezőgép működésének, beállítási lehetőségeinek alapszintű ismerete A digitális kép nyomdai előkészítésének menete, módja	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális fényképezőgép és pixelgrafikus szoftver alapszintű használata
Képet digitalizál.	A digitalizálás szempontjai, menete, módja	Instrukció alapján részben önállóan		Szkenner alapszintű használata
A tervezőmunkához és a kivitelezéshez a célnak megfelelően használja a különböző papírfajtákat.	Az alapvető papírfajták és feldolgozásuk ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		
Tervező- és kivitelezőmunkája során figyelembe veszi a média műfajainak sajátosságait.	Ismeri a nyomtatott és elektronikus média műfajait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Egyszerű könyvkötészeti műveleteket végez.	Ismeri a nyomtatványok feldolgozásának lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.3.3.6 A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1 Színtan

Színtani alapfogalmak

A színlátás alapjai

Összeadó, kivonó és autotípiái színkeverés

Az autotípiá fogalma, szükségessége

Színrendszerek alapismerete (RGB, CMYK, CIELab)

Direkt színek, fizikai színminták (Pantone), színkontrasztok

3.3.3.6.2 Tipográfiai alapismeretek

A tipográfia építőelemei (betű, sor, sorcsoport, vonal, folt, díszítőelemek, illusztráció)

Tipográfiai hatáskeltők (kontraszt, ritmus, kimozdítás, ellenpont, szimmetria)

Tipográfiai arányok (arany metszés, isteni, MSZ)

A színek hatáskeltő szerepe

3.3.3.6.3 A digitális fényképezés alapjai

A digitális fényképezőgép működése

A blende, a záridő és az érzékenység összefüggése

Tónusterjedelem, tónusvisszaadás

Fehéregyensúly

A digitális kép tömörítésének módjai

Bitmélység

A digitalizálás lehetőségei: Black and White (Bitmap), Grayscale, RGB-kép

A fotográfiai nyomdai előkészítése

A fotográfiai formanyelvi eszközök (kompozíció, tónus, szín) ismerete és helyes használata

3.3.3.6.4 Feldolgozási alapismeretek

Szabványos papírméret

Az alapvető papírfajták (papír, karton, lemez) fogalma, író-nyomó papírok, műnyomó papír

A ragasztás, vágás, nyírás elve, lényege és ellenőrzése

A további feldolgozás lehetőségei

3.3.3.6.5 A média műfajai

Akcidencia, napilap, folyóirat, könyv, csomagolóanyagok, speciális nyomtatványok (dekoráció, póló, toll)

Az elektronikus média műfajai, mozgókép és animáció

3.4 Grafikai tervezés és kivitelezés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja:

830/818 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Ez a tanulási terület tartalmazza a közvetlenül a grafikus szakmához szükséges tantárgyakat, tartalmakat. A 11-12. évben a különböző részfeladatok ismeretei bővülnek, kompetenciái fejlődnek, amit az elméleti témakörök és a szaktörténet is támogat. A 13. évben az egyes résztevékenységek integrálásával összetett feladatok kreatív megoldására kerül sor: az addigi tanulás és munka eredménye a tervezésben hasznosul. A tanuló megtanulja alkalmazni a vizuális kommunikációval kapcsolatos formai, tartalmi és technikai ismereteit. A munkához szükséges szellemi tevékenységet végez, vizuális kultúrája is fejlődik. Sok műfajban nyomdakész termékeket is létrehoz. Manuális és digitális eljárásokat használ.

3.4.1 Grafikai ábrázolás és technikai gyakorlat tantárgy

242/242 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló elmélyítse és bővítse a manuális technikákkal és képi nyelv használatával kapcsolatos ismereteit, az alapozó képzés „grafikai alapok” című témakörében tanultakat. A tanuló megismeri a valós anyagok technikai lehetőségeit, képi hatását, miközben kreativitása fejlődik. Megtanulja a feladatnak megfelelő kompozíció, formanyelv, stílus és technika kiválasztását, eközben egyéni megoldásokat is keres. Az így szerzett tapasztalatokat számítógépes munkájában is hasznosítja. Ábrát, illusztrációt, autonóm alkotást készít. A betűrajz önálló, akár a digitális tervezőmunkától független feladatot is jelenthet egy grafikus számára, ugyanakkor mindkettő tapasztalatai hasznosulnak a tervezésben is. A tanulók látnak példákat a képzőművészet és a tervezőgrafika területéről, megismerik az illusztráció és a manuális technikák szerepét a mai tervezésben. Elemzések, magyarázatok segítik munkájukat.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A hatályos nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettségi és szakképzettségi követelmények szerint, vagy felsőfokú szakképzettség és képzőművész/iparművész

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészettörténet, Rajz, Grafika szaktörténet, Tervezés és kivitelezés, Vizuális tervezés alapismeretei, Vizuális tervezés szoftverei, Grafikai tervezési és kivitelezési gyakorlat

3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Manuális technikával illusztrációt, szakillusztrációt készít.	Manuális technikák, feladatértelmezés, A megfelelő ábrázolásmód és kompozíció kiválasztása	Instrukció alapján részben önállóan	Elmélyül a feladatban. A lehetőségek Kreatív megoldást keres. Türelmes, kitartó. Nyitott	

Digitális technikával illusztrációt, szakillusztrációt, ábrát, szakábrát készít.	Képben, kompozícióban gondolkozás, a vizuális eszköz alkalmazása közvetlenül a funkciónak megfelelően, a megfelelő képi nyelv, kiválasztása. Vektor- és pixelgrafikus programok használata.	Instrukció alapján részben önállóan	az új szakmai tapasztalatokra, információkra.	Vektor- és pixelgrafikus programok használata
Stilizálja a formát.	Egyszerűsítés, a lényeg kiemelése.	Instrukció alapján részben önállóan		Vektor- és pixelgrafikus programok használata
Következetesen alkalmazza a stílust.	Képi eszközök, motívumok, stílus tudatos használata	Instrukció alapján részben önállóan		Vektor- és pixelgrafikus programok használata
Ábrákon használt képi jeleket tudatosan, közvetlenül a célhoz rendelve alkalmazza.	A cél, a funkció megértése.	Instrukció alapján részben önállóan		Vektor- és pixelgrafikus programok használata
Szabad kézzel feliratokat készít	Stílus, kompozíció, pontosság, kéz ügyesség, szakmai tudatosság, következetesség.	Teljesen önállóan		
Illusztrációt készít	Önálló képi világ megfogalmazása.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Manuális technikai gyakorlat

Ábrázolásmódok, stílusok, vonal/folt, vonalvezetés, kidolgozottság mértéke, látványhű ábrázolásmód, stilizálás, átírás, absztrakció, elvonatkoztatás.

Valós formából stilizálás, jelteremtés.

Anyagok, rajzeszközök, technikák, alkalmas papírok.

Anyag- és technikai kísérletek.

Dekoratív struktúrák, díszítő motívumok.

Geometrikus kifejezésformák.

A kompozíciós gyakorlatok figuratív és elvont elemekkel.

Régi korok neves illusztrátorai. 20. századi és kortárs képzőművészek, illusztrátorok, képregényrajzoló munkái

Illusztrációs műfajok megismerése.

A megfelelő formanyelv és technika megtalálása az adott feladathoz.

Illusztráció, szakillusztráció készítése: műfaji különbségek.

Lehetőség egyéni megoldások keresésére.

Feladatértelmezés és inspirációgyűjtés a feladat tárgya kapcsán.

Motívumkeresés, gyűjtőmunka, kutatás, vizuális és verbális információgyűjtés az adott feladathoz.

Készülő munkáit a tanuló a számítógépes tervezés során is felhasználhatja.

A témakör tartalma különösen a 13. évben kapcsolódhat a tantárgy „Grafikai tervezés és kivitelezés” témaköréhez, ahol már egy projekt része lehet a manuális munka.

3.4.1.6.2 Digitális illusztráció

Az alapozó képzésben szerzett szoftveres ismeretek elmélyítése: vektor- és pixelgrafikus programok használata.

Vektorgrafikus környezet:

Ábrát, szakábrát, illusztrációt, szakillusztrációt készít.

Jel, piktogram, egyszerű ábra és részletes szakábra.

Változatok készítése azonos témára, analízis.

Jelsorozat koncepció alapján.

Magyarázó ábra elkészítése feliratok nélkül: a képi jelek tudatos, közvetlenül a célhoz rendelt alkalmazása.

Pixelgrafikus környezet:

Manuális munkák továbbfejlesztése digitális technikákkal.

Könnyen készíthető változatok, variációk.

Montázs: szándékos és eltitkolt illesztések.

Rajz és fotó kombinációja.

Vektor- és pixelgrafikus környezet:

Térkép, utcakép, egyéb pixeles anyag beemelése vektorgrafikus programba, és feliratozása, magyarázatok, jelek elhelyezése.

A „Manuális technikai gyakorlat” kapcsán felsorolt ismereteket – képi nyelvek, ábrázolásmódok, illusztrációs műfajok – a tanuló itt is bővíti.

A témakör tartalma különösen a 13. évben kapcsolódhat a tantárgy „Grafikai tervezés és kivitelezés” témaköréhez, ahol már egy projekt része lehet a digitális illusztráció, a piktogram, a jel.

3.4.1.6.3 Betűrajz

A kézzel szerkesztett szöveg vizuális hatásának, kifejezési lehetőségeinek megismerése, tanulmányozása.

Gyakorlatok: milyen tartalmakat képes közvetíteni a vonalvezetés, a betűhasználat, a technika.

A betűanatómia felidézése (Grafika szaktörténet).

Különböző eszközök, anyagok kipróbálása. Hordozók, felületek vizsgálata.

A kódexekben használt betűtípusok és különleges iniciálék. Különböző korok kézírása.

Kortárs példák. Mai felhasználási területek.

Hirdetőtáblák, kirakatfeliratok.

Autonóm betűképek kialakítása.

3.4.2 Grafikai tervezési és kivitelezési gyakorlat tantárgy

459/447 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy keretében elsősorban szoftveres környezetben folyik az oktatás. Sor kerül az alapozó képzés kiadványszerkesztő szoftverrel kapcsolatos ismeretinek elmélyítésére. A tantárgy fő célja a különböző témakörökben tanult szakmai tartalmaknak a tervezésbe történő fokozatos integrálása. A 13. évben összetett feladatok kreatív megoldására kerül sor. A szoftveres tervezéshez kapcsolódó manuális munkát a tanuló elvégezheti az óra ideje alatt a megfelelő

manuális technikához rendelt műhelyben. A „prezentációs ismeretek” témakör oktatása történhet megint a számítógépes teremben, hiszen a prezentációk elkészítése is a szakmai munka része. Egyedül a fényképezéshez kell egy erre alkalmasabb, tágasabb tér.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A hatályos nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettségi és szakképzettségi követelmények szerint, vagy felsőfokú szakképzettség és képzőművész/iparművész

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészettörténet, Rajz, Grafika szaktörténet, Tervezés és kivitelezés, Vizuális tervezés alapismeretei, Vizuális tervezés szoftverei, Grafikai ábrázolás és technikai gyakorlat, informatika, médiaismeret

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 95%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Piktogramot, logót, arculatot, csomagolást, terülmintát készít.	Redukciós, absztrakciós készség, következetes vizuális rendszer kialakítása, kép és szöveg integrált alkalmazása	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik az esztétikai és a funkcionális célok összeegyeztetésére. Elfogadó, alkalmazkodó, nyitott, kreatív, tudatos. Törekszik szakmai ismeretei folyamatos bővítésére.	Elsősorban vektorgrafikus, és kiadványszerkesztő program
Újsághoz, magazinhoz, prospektushoz, egyéb többoldalas kiadványhoz layoutot, borítót, címlapot készít elő.	Tipográfiai ismeretek, koncepcionális gondolkodás egy kiadvány szintjén, kiadványszerkesztő szoftverek alkalmazása, az egyes nyomdatechnikák tervezést érintő sajátosságainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Elsősorban kiadványszerkesztő, másodsorban vektorgrafikus és pixelgrafikus program
Készen kapott szöveget tördel.	Az egyes tartalmi egységekhez tartozó tördelési konvenciók, az írásjelekre vonatkozó magyar helyesírási szabályok.	Teljesen önállóan		Elsősorban kiadványszerkesztő program

Plakátot, kisnyomtatványt készít.	Megadott képi és szöveges információ értelmezése, a lényeges tartalom felismerése, összefüggések átlátása, mindennek vizuális megjelenítése. Szöveges tartalomnak kép, stílus megfeleltetése.	Teljesen önállóan		Kiadványszerkesztő, pixel- és vektorgrafikus program.
A technikai elvárásoknak megfelelően elvégzi a digitális állomány nyomdai előkészítését, a grafikai tervek alapján a nyomdai utómunkákhoz szükséges digitális rajzokat.	File-típusok, beállítások ismerete meghatározott nyomdatechnikai eljárás, utómunkálat esetén.	Teljesen önállóan		Kiadványszerkesztő, pixel- és vektorgrafikus program.
Munkát, munkafolyamatot, dokumentál, archivál.	Grafikus munkák dokumentálása és archiválása mások által is átlátható és felhasználható formában.	Teljesen önállóan		Pixelgrafikus és kiadványszerkesztő program, digitális fényképezőgép, szkennel.
Szakmai prezentációt készít.	Prezentáció elkészítése célszerű formában.	Teljesen önállóan		Grafikus programok.
Szakmai tárgyban prezentál.	Szakszerű előadás, önálló szakmai vélemény megfogalmazása.	Teljesen önállóan		Számítógépes kivétési lehetőség
Grafikus munkát dokumentál.	Jó minőségű digitális reprodukció készítése, az elkészült munka lényeges elemeinek kiemelése informatív dokumentáció készítése.	Jelöljön ki egy elemet.		Digitális fényképezőgép, grafikus programok

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Grafikai tervezés és kivitelezés

11-12. osztály: Technikai és tervezési részfeladatok, egyszerűbb projektek. A feladatokhoz kapcsolódóan az alapozó képzésben szerzett szoftveres ismereteik elmélyítése.

Tipográfia: célhoz rendelt alkalmazás.

A felhasználás céljának megfelelő képfeldolgozás.

Stílusgyakorlatok funkció, illetve előírt stílus alapján.

Tipográfiai és technikai gyakorlatok.

A beemelt kép és a tipográfia összehangolása stílusban, formában.

Kép és szöveg integrációja: pl.: logó készítése képi elem és szöveg felhasználásával, kiterjedelmű nyomtatványok tervezése. Kompozíció, arányok.

Címlap, borító, plakát készítése.

Csomagolás tervezése.

Kész arculat alkalmazása eddig nem látott célra, összefüggésben.

Irodai (nem grafikus) szoftverek képanyagának átkonvertálása grafikus környezetbe (pl.: újság, szórólap készítése kapcsán).

Tördelés. Szöveg tördelés előtti gondozása, az írásjelek magyar nyelv szerinti használata.

Az egyes tartalmi egységekhez tartozó tördelési konvenciók ismerete.

A nyomdai előkészítés nyomtatási technika és termék függvényében.

Kilövés.

Digitális proofkészítés, kompozit vagy szeparált PS, illetve PDF írás.

A PDF tulajdonságai. A PDF-szöveg és kép színkezelése.

Nyomdai utómunkálatok és felületkezelések fajtái és ha szükséges, előkészítése (bígelés, stancolás, perforálás, prégelés, dombornyomás, lakkozás, fóliázás, laminálás).

Előkészítés fóliavágó rendszerre.

Additív és szubtraktív színkeverés, RGB, CMY, CMYK, HSB, Lab.

Direkt szín, fizikai színminták, Pantone-skálák.

Nyomtatott és online felületek színkezelésének problémái.

Színbontás különböző nyomtatási és kreatív nyomdai eljárásokhoz.

Kép és nyomdai anyag optimalizálása online és offline felhasználáshoz.

13. osztály: komplex feladatok, az eddigi részismeretek integrálása.

Koncepcionális gondolkodás, tervezés – időnként csoportmunkában.

Pl.: Illusztrált, bonyolult tartalmi összetételű könyv, magazin.

Intézmény, rendezvény, termék, termékcsoport arculata és kiadványai.

Reklámplakát, újsághirdetés, mutációk más formátumokra, webre.

Tudományos kiadvány ábrákkal, fényképekkel.

A gyakorlati képzést folyamatosan egészíti ki az elmélet, ami a feladatokhoz kapcsolódó problémákat dolgozza fel, illetve segítséget ad hozzájuk.

Kortárs példák egyes műfajok, tervezési problémák kapcsán.

Munkamenet, időbeosztás, költségkalkuláció.

A nyomdai kivitelezés és a nyomdai utómunkák lehetőségei.

Papírfajták jellegzetességei, tulajdonságok, megjelenés, funkciók, árak.

Az egyes grafikai műfajok funkciója és az ebből adódó sajátos tervezési követelmények.

A szakmához rendelt hardver ismerete.

Nem szakmai jellegű, de a grafikus által is használt szoftverek.

File-típusok, a fontkezelés szoftveres megoldásai. Windows és Mac OSX. Betűtervező cégek, használati jogok és free fontok használata.

3.4.2.6.2   Prezentációs és dokumentációs ismeretek

Grafikus munkák, megvalósult projektek dokumentációja.

Archiválás a további felhasználás lehetőségét szem előtt tartva, mások által is átlátható formában.

Különböző file-típusok archiválása.

Tervdokumentáció készítése.

Jó minőségű reprodukció, tárgyfotó készítése – szakszerű fényképezés.

Prezentáció készítése: mitől lesz professzionális a megjelenése, és mitől lesz hasznos.

A prezentáció bemutatásakor hasznos kommunikációs technikák megismerése.

3.4.3 Grafika szaktörténet és kortárs környezet tantárgy

129/129 óra

3.4.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, a szakma speciális történeti ismereteinek elsajátítása és a szakma aktuális környezetének megismerése. Stílustörténet, a stílusérzék fejlesztése. A ma is használt betűtípusok, tipográfiai megoldások megfelelő célra és megfelelő összefüggésben, csoportosításban való alkalmazása. A régi, régebbi korok megoldásai inspirációt is jelentenek, ugyanakkor kultúrtörténeti értékkel is bírnak. A szaktörténet ismerete fejleszti a tanuló vizuális és általános kultúráját. A mai szakmai környezet megismerése praktikus és szemléleti szempontból is kiegészíti a történe-tről tanultakat.

3.4.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A hatályos nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettségi és szakképzettségi követelmények szerint, vagy felsőfokú szakképzettség és képzőművész/iparművész

3.4.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészettörténet, Rajz, Grafikai ábrázolás és technikai gyakorlat, Grafikai tervezési és kivitelezési gyakorlat, történelem

3.4.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkájához alkalmazza szaktörténeti ismereteit.	Szaktörténeti ismeretek	Teljesen önállóan	Vizuális, esztétikai kérdések iránt nyitott, igényes, elgondolkodik az elméleti és esztétikai problémákban.	Grafikus programok
Tudja, milyen betűtípusok használhatók együtt, ezzel elkerül néhány alapvető tervezési hibát.	Betűtörténet, betűcsoportok ismerete	Teljesen önállóan		Grafikus programok
Inspirációt merít a szaktörténetből.	Stílusok, tervezési megoldások	Teljesen önállóan		Grafikus programok
A feladatnak megfelelő stílusú nyomtatványt tervez	Stílusérzék	Instrukció alapján részben önállóan		Grafikus programok
Régi eszközök használatával korszerű tervet készít.	Korok stílusa, kortárs megoldások ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Grafikus programok

3.4.3.6 A tantárgy témakörei

3.4.3.6.1 Grafika szaktörténet

Európai grafika szaktörténet a kezdetektől a 20. század végéig.

Grafikatörténeti stílusok, mozgalmak, irányzatok, alkotók és művek, a legjelentősebb nyomdák – különös tekintettel a 20. századra.

Új tervezőgrafikai műfajok kialakulása a kereskedelem fejlődése nyomán.

A történet során történt jelentős technikai újítások.

Kísérleti és kereskedelmi grafika.

A számítógép megjelenése.

Tervezés az Egyesült Államokban, a 20. században.

Magyar szaktörténet

A legjelentősebb magyarországi kódexek.

A hazai könyvnyomtatás fontosabb állomásai, alkotók és újítások a 20. század előtt. A 20. század alkotói, alkotásai.

Írás- és betűtörténet a kezdetektől a jelenkorig.

Korai írásrendszerek, eszközök.

A latin betű kialakulása.

A tipográfia fajtái, alapfogalmai, klasszikus és modern tipográfia.

Betűanatómia, betűtípusok, betűcsoportok, betűhasználat.

Jelentős betűtervezők a betűmetszés kezdetétől napjainkig.

A hagyományos sokszorosítógrafikai eljárások története

Technikák és jeles művészek.

Az egyes nyomtatási elvek képviselői a mai technológiában.

3.4.3.6.2 Kortárs szakmai környezet

Kortárs, illetve a közelmúlt tervezők munkáinak megismerése, szakmai, technikai elemzése.

A témával kapcsolatos kiállítások látogatása.

Aktuális események, munkák

A branding, a marketing fogalma, mai gyakorlata, a reklámozáshoz kapcsolódó alapfogalmak. A reklámstúdiók, a szakmát érintő ügynökségek munkája.

Könyv- és lapkiadók tevékenysége, az újság és a könyv elkészítésének folyamata.

A szerzői jogok kérdései: a grafikus által készített (leadott, nyilvánosságra hozott) munkák és az általa felhasznált képek, más szellemi termékek jogi helyzete.

3.5 Művészetelmélet és ábrázolás megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

634/620 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Művészetelmélet és ábrázolás tanulási terület tartalmának elsajátításával a tanuló képes ötleteit, terveit a vizuális kultúra nyelvén, annak alapelemei (tér, forma, szín, kép) és kifejezőeszközei (kompozíció, arány, kontraszt) használatával érthetően kommunikálni. Képesse válik arra, hogy művészettörténeti ismereteit inspirációs forrásként használja, azt szakmai munkájába beépítse. A tanulási terület tartalmának elsajátítása szakmai tanulmányait támogatja, széleskörű ismeretanyagot biztosít a szakmai munka színvonalas végzéséhez. A tanulási terület tartalmának elsajátításával a tanuló felkészült arra, hogy szakmai és vizuális terveiről, munkáiról írásban és szóban is képes legyen beszámolni.

3.5.1 Művészettörténet tantárgy

206/196 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy felkészíti a tanulókat arra, hogy szakmai tudásukat minél szélesebb művészettörténeti és művészetelméleti ismeretekre építsék, alkotó- és tervezőmunkájukban minél szélesebb inspirációs forrásokra támaszkodjanak.

Lehetővé teszi, hogy a nagy átfogó művészettörténeti korszakokról kialakított képbe szakelméleti, szaktörténeti és a szakgyakorlati órákon szerzett tudás beilleszthetővé váljon.

A képzőművészet és az iparművészet kor- és stílustörténeti ismereteinek megszerzésén keresztül felkészít a további elméleti munkásság megkezdésére, a művészeti környezet önálló és szakszerű elemzésére és értékelésére.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A hatályos nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettségi és szakképzettségi követelmények szerint, vagy felsőfokú szakképzettség és művészettörténetész/rajztanár/vizuális-kultúra tanár/médiaismeretek tanár/képzőművész/iparművész.

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészetek, Grafika szaktörténet, földrajz, történelem, népművészet, idegen nyelv.

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Művészettörténeti ismereteit szakmai munkájában inspirációs forrásként használja, azokat szakmai munkájába beépíti.	a művészettörténet stíluskorszakai, az információgyűjtés menete, módja	Teljesen önállóan	Nyitott a művészettörténeti ismereteinek rendszeres bővítésére. Érdeklődik a kiállítások, a kortárs művészek munkái	Digitalizál, digitális képgyűjteményt készít, bővít

műalkotásokat értelmez.	különböző korok, stílusok műalkotásainak értelmezési szempontjai	Teljesen önállóan	íránt. Törekszik arra, hogy rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse. A megismerési, kutatási folyamatokban a kor adta technikai lehetőségekkel él, azokban igyekszik naprakész lenni.	-
Az IKT adta lehetőségeket kihasználva bővíti művészettörténeti ismereteit, azt munkájába beépíti.	digitális, online inforrációforrások ismerete, szakszerű, kritikus és etikus használata	Teljesen önállóan		internetes forrásokban keres, gyűjt, digitális és internetes tárhelyet kezel
Művészettörténeti alkotásokról, korokról, saját munkájáról szóban és írásban is érthetően és színvonalasan kommunikál, prezentációt készít és tart.	A verbális és az írott kommunikáció, a prezentáció szabályai a prezentáció készítés módja, szoftverismeret	Teljesen önállóan		digitális prezentáció készítő programot használ

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Művészettörténeti korszakok

A művészettörténet stíluskorszakai a 19. századig

Az elérhető írott és képi források, a legfontosabb tanulmányok ismerete a különböző művészettörténeti korokról

Művészettörténeti korszakok, művészeti stílusok és irányzatok társadalmi, kultúratörténeti hátterének ismerete

A művészet kifejezőeszközeinek ismerete, stiláris megoldások a különböző alkotók műveiben

Összehasonlító elemzések a klasszikus alkotások körében

Jelentős nemzeti és egyetemes művészeti gyűjtemények ismerete, előképek a hazai és külföldi műgyűjteményekben

A művekben alkalmazott absztrakciós módszerek feltárása, valamint a vizuális üzenetek verbalizálásának helyes módja a műalkotás elemzések során

A vizuális ismeretek komplex, egyéni feldolgozási lehetőségei

Saját vélemény logikus, elemzési módszerekre támaszkodó interpretálása a műalkotások elemzése és a kiadott feladat kapcsán.

A művészettörténet stíluskorszakai a 20. századtól napjainkig

Az elérhető írott és képi források, a legfontosabb tanulmányok ismerete a különböző művészettörténeti korokról

Művészettörténeti korszakok, művészeti stílusok és irányzatok társadalmi, kultúratörténeti hátterének ismerete

A művészet kifejezőeszközeinek ismerete, stiláris megoldások a különböző alkotók műveiben

Összehasonlító elemzések a klasszikus alkotások körében

Jelentős nemzeti és egyetemes művészeti gyűjtemények ismerete, előképek a hazai és külföldi műgyűjteményekben

A művekben alkalmazott absztrakciós módszerek feltárása, valamint a vizuális üzenetek verbalizálásának helyes módja a műalkotás elemzések során

A vizuális ismeretek komplex, egyéni feldolgozási lehetőségei

Saját vélemény logikus, elemzési módszerekre támaszkodó interpretálása a műalkotások elemzése és a kiadott feladat kapcsán

A művész, a mű és a társadalom kapcsolata, az alkotó, a megrendelő és a közönség viszonyának megváltozása a XX. században

A nemzetközi és hazai modern és kortárs művészeti és szakmai környezet megismertetése
Egyén, közösség és a kultúra viszonya napjainkban

Időszaki kiállítások látogatása, elemzések, beszámolók készítése

Állandó kiállítások látogatása, elemzések, beszámolók készítése

Műterem látogatások

Művésztelep, alkotó helyszínek látogatása későbbi gyakorlati felhasználás céljából

Egyéni és csoportos kortárs kiállítások látogatása

Múzeumok, múgyűjtemények működési struktúrájának megfigyelése

3.5.1.6.2 Műelemzés

Művészettörténeti témák kiemelve a lineáris struktúrából.

Egy-egy mű alapos, sokoldalú vizsgálata

Egy-egy művész életművének, alkotói periódusainak részletes megismerése.

Műalkotások téma, és nem korszak szerinti csoportba rendezése.

Aktuális művészettörténeti felfedezések ismertetése, feldolgozása, a háttér bemutatása.

Beszélgetések képzőművészeti alkotásokról, témájukról.

3.5.2 Rajz tantárgy

428/424 óra

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy felkészíti a tanulókat a vizuális kommunikáció területén végzendő középszintű tervező- és kivitelező munkára.

A tanuló mások számára is érthető formában tudja rögzíteni vizuális elképzeléseit, gondolatait, ötleteit.

Felkészít

- a természeti és tárgyi világ szakszerű megfigyelésére, a látvány elemzésére és ábrázolására
- az ábrázolás céljának legmegfelelőbb technikák és kifejezőmódok elsajátítására,
- a látvány belső formai összefüggéseinek feltárásával tanulmányrajzok, plasztikai tanulmányok készítésére.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A hatályos nemzeti köznevelési törvényben meghatározott végzettségi és szakképzettségi követelmények szerint, vagy felsőfokú szakképzettség és képzőművész/iparművész

3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészetek, Stílustan és szaktörténet, földrajz, történelem, népművészet, idegen nyelv

3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elképzeléseit, ötleteit vizuális formában bemutatja	Vizuális nyelv	Teljesen önállóan	Törekszik arra, hogy rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.	-
A színek törvényszerűségeit és kifejezőerejét szakmai munkájában felhasználja	színtani ismeretek	Jelöljön ki egy elemet.	Nyitott a képalkotó eszközök változásának követésére, igyekszik élni a technológia adta lehetőségekkel.	-
Saját munkájáról szóban és írásban is érthetően és színvonalasan kommunikál, prezentációt készít és tart	A verbális és az írott kommunikáció szabályai a prezentáció készítés módja, szoftverismeret	Teljesen önállóan	Nyitott a régi és új ábrázolási eljárások, technikák megismerésére, használatára, az azokkal való kísérletezésre.	digitalizál, digitális prezentációt készít
Tanáraival, társaival együttműködve kiállítást rendez.	Installációs eszközök, a kiállítás rendezés szabályai	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre.	-
Szakmai munkáit analóg és digitális módon archiválja		Jelöljön ki egy elemet.		digitális archiválást végez, internetes tárhelyet kezel
Munka és balesetvédelmi előírásokat betartja	A munka és balesetvédelem szabályai, előírásai	Teljesen önállóan		-

3.5.2.6 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Ábrázoló geometria

A témakör tanításának feladata a tanulók térszemléletének fejlesztése.

Térábrázolási rendszerek – a tervezési és művészeti gyakorlatban alkalmazott sík- és térgeometriai rendszerek elméleti alapjainak elsajátítása és gyakorlati alkalmazása

Megismerteti a műszaki rajz és az ábrázoló geometria rajzolóeszközeinek szakszerű használatát, a műszaki ábrázolás egyezményes jelölésrendszerét, valamint a leggyakrabban használt térgeometriai rendszerek szerkesztési módjait és eljárásait.

Kialakítja a műszaki rajzok olvasásának, síkgeometriai rajz térbeli rekonstruálásának képességét.

síkmértan – síkmértani szerkesztések,

térgeometriai alapok

Monge-féle vetületi ábrázolás

3.5.2.6.2 Klasszikus rajz

A látvány utáni térábrázolás és formaképzés alapjai

A tér-forma-szerkezet látványanalízise, a különböző vizsgálati módszerek és az erre épülő rajzi konvenciók megértése, megértetése.

A perspektíva szerepe, összevetése más, klasszikus képi ábrázolási rendszerekkel és modern megoldásokkal.

Az összetettebb térformák redukciója a gömb, henger, kúp hasáb mértani egységekre bontható analízise, síkbeli ábrázolása a rajz-festés-mintázás gyakorlatában.

Önálló képi gondolkodásra nevelés.

A rajzkészség fejlesztése, jól felhasználható "eszközkészlet" kialakítása, és társítása a szakmai ismeretekhez

Látvány után készült tanulmányrajzok készítése

Egyszerű mértani testek formáinak, arányainak, térbeli helyzetének tanulmányozása

Bonyolultabb tárgycsoportok csendéletszerű beállításai

Síkkompozíciós gyakorlatok

Színkompozíciós gyakorlatok

Térkompozíciós gyakorlatok

Az emberábrázolás alapjai

Az emberi alak tanulmányozása a korábban megismert és vizsgált tér és kép-kompozíciós helyzetek továbbfejlesztésével

Az élő modell utáni tanulmányok és az önarckép, mint a személyiség, a karakter, érzelmi - hangulati megnyilvánulások megfigyelése, megragadása és ábrázolhatósága

A bonyolultabb formák analízise, redukciója, majd szintézise és "újrateremtése" a térformáknak megfelelő képalkotó elemek, jelrendszerek felépítése, gyakorlása.

A valóság elemző megismerése, a lépték, arány, szerkezet megfigyelése

Művészeti anatómia alapjai, az emberi test arányai

Modell utáni portré

Aktrajzi, mintázási tanulmányok alapja

Ember és tér

Az emberi alak és az épített, ill. a természeti környezet kapcsolatainak tanulmányozása a korábban megismert és vizsgált tér és kép-kompozíciós helyzetek továbbfejlesztésével

Az élő modell utáni tanulmányok, az emberi alak, mint a személyiség, a karakter, érzelmi - hangulati megnyilvánulások megfigyelése, megragadása és ábrázolhatósága

A személyiség - önismeret és a gesztusok - anyaghasználat, mint az alkotó egyénre jellemző stílus elemzése.

Ember, és tárgykompozíciók kapcsolata

Az emberi alak és öltözet, drapéria kapcsolata

Összetett térszerkezetek és emberi mozdulatok, és a mozgás analízise

A valóság elemző megismerése, a lépték, arány, szerkezet megfigyelése

Művészeti anatómia az emberi test arányai, csonttan, izomtan alapjai

Modell utáni portré

Aktrajzi, mintázási tanulmányok

3.5.2.6.3 Kreatív rajz

A látvány átírása megadott szempontok alapján: pl.: más arányok, más szín, tér, forma, helyszín, nézet.

A tanulmányrajzhoz ritkán használt technikák alkalmazása: pl.: kollázs, montázs, fotó, festékszóró

Vegyes technika alkalmazása.

Változatos technikákkal krokik készítése.

Házi- és állatkerti állatok rajzolása.

Egymás rajzának folytatása.

Nagy, közös festmény készítése.

Ismert festmény parafrázisának elkészítése, formai, tartalmi feldolgozása.

4 RÉSZSZAKMA

—

5 EGYEBEK

TARTALOM

1 A SZAKMA ALAPADATAI.....	1
2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA.....	1
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként	2
3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA.....	5
3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	5
3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra	5
3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)	7
3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra	7
3.3 Vizuális alapok megnevezésű tanulási terület	11
3.3.1 Tervezés és kivitelezés tantárgy 234/234 óra.....	11
3.3.2 A vizuális tervezés szoftverei tantárgy 216/216 óra	14
3.3.3 A vizuális tervezés alapismeretei tantárgy 108/108 óra	16
3.4 Grafikai tervezés és kivitelezés megnevezésű tanulási terület	19
3.4.1 Grafikai ábrázolás és technikai gyakorlat tantárgy 242/242 óra.....	19
3.4.2 Grafikai tervezési és kivitelezési gyakorlat tantárgy 459/447 óra	21
3.4.3 Grafika szaktörténet és kortárs környezet tantárgy 129/129 óra.....	25
3.5 Művészetelmélet és ábrázolás megnevezésű tanulási terület	27
3.5.1 Művészettörténet tantárgy 206/196 óra	27
3.5.2 Rajz tantárgy 428/424 óra	29
4 RÉSZSZAKMA	32
5 EGYEBEK	32